

MEMORANDUM O SOUČINNOSTI

mezi

Nejvyšším státním zastupitelstvím, zastoupeným JUDr. Pavlem Zemanem, nejvyšším státním zástupcem (dále jen „strana Memoranda“),

a

Českou advokátní komorou, zastoupenou JUDr. Vladimírem Jirouskem, předsedou České advokátní komory (dále jen „strana Memoranda“).

P r e a m b u l e

Účelem Memoranda je podpořit vzájemnou komunikaci mezi státním zástupcem a obhájcem zejména v oblasti využívání odklonů v trestním řízení a dále při uzavírání dohod o vině a trestu a nastavit zásady této komunikace.

Strany Memoranda prohlašují, že aktivity v daném směru, ani nic, co s nimi souvisí, nesmí být v rozporu s právními předpisy, tj. ze strany státního zástupce mimo jiné v rozporu s § 24 odst. 1 zákona o státním zastupitelství a ze strany obhájce pak mimo jiné v rozporu s § 17 zákona o advokacii.

Strany Memoranda vyvinou maximální možné úsilí, aby se stanovené zásady komunikace uplatňovaly při všech jednáních státních zástupců a obhájců.

Strany Memoranda prohlašují, že Memorandum je deklarací jejich společných představ o možné spolupráci a způsobu jak je realizovat, ale není jeho smyslem či cílem vytvářet právními předpisy vynutitelné závazky.

Článek první

Předmět spolupráce

1. Odklony a uzavírání dohod o vině a trestu

- i. Strany Memoranda mají za to, že je potřeba podpořit komunikaci mezi státním zástupcem a obhájcem, a to hlavně z toho důvodu, aby docházelo častěji k využívání odklonů v trestním řízení a dále k uzavírání dohod o vině a trestu.
- ii. Strany Memoranda, vědomy si požadavků na rychlost trestního řízení, včetně řízení přípravného, při šetření práv obviněného a poškozeného považují odklony a institut dohody o vině a trestu za účinný prostředek nápravy vztahů mezi obviněným a poškozeným, jejichž využívání nebo uzavírání se zavazují do budoucna zintenzivnit.
- iii. Ukončení trestního řízení tímto způsobem by zároveň mělo vést k podstatnému odlehčení řízení před soudem, což strany Memoranda vnímají jako vysoce společensky prospěšný cíl.
- iv. Včasnost vzájemné komunikace zvyšuje pravděpodobnost, že dojde k využití odklonu nebo k uzavření dohody o vině a trestu.

2. Trestní odpovědnost právnických osob

- i. Strany Memoranda mají za to, že je potřeba podpořit intenzivnější komunikaci mezi státním zástupcem a obhájcem v oblasti uzavírání odklonů a dohod o vině a trestu i v rámci trestní odpovědnosti právnických osob.
- ii. Právnickým osobám má být prostřednictvím jejich obhájce dána přímá a efektivní možnost komunikovat se státním zástupcem za účelem uzavření dohody o vině a trestu, jejíž součástí bude i přijetí opatření, které napraví nedostatky nastavených opatření a do budoucna znemožní páčání trestné činnosti, včetně opatření, jejichž důsledkem může být využití § 8 odst. 5 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim.

- iii. Cílem státního zástupce je obdržet od právnické osoby přesné, originální a skutečnosti odpovídající informace a zajistit, aby důkazy důležité pro trestní řízení nebyly v důsledku případně vedeného interního šetření znehodnoceny.
- iv. V zájmu svého klienta a s jeho souhlasem předloží obhájce státnímu zástupci informace a důkazy získané mimo jiné i v rámci interního šetření provedeného u obviněné právnické osoby, pokud bude moci ve smyslu zásad sjednaných Memorandem předpokládat, že státní zástupce tuto snahu zohlední právě při úvahách o využití odklonu v trestním řízení a uzavírání dohody o vině a trestu nebo při navrhování trestu právnické osobě v řízení před soudem.

Článek druhý

Zásady komunikace

Komunikace mezi obhájcem a státním zástupcem má být zásadně možná a žádoucí, a to zejména v přípravném řízení, lze-li rozumně předpokládat, že daná věc je řešitelná využitím odklonu v trestním řízení nebo uzavřením dohody o vině a trestu. Není podstatné, z čí iniciativy bude taková komunikace vycházet, platí, že akceptací této iniciativy druhou stranou Memoranda bude založena dobrá víra účastníků jednání.

Obě strany musí mít stejnou možnost spolu komunikovat, a to při dodržení níže uvedených zásad profesní etiky, vzájemného respektu, zásady spolupráce, vzájemné výměny informací a zásady důvěrnosti komunikace při odpovídajícím způsobu její dokumentace.

Jednotlivé zásady komunikace:

- i. Při komunikaci mezi státním zástupcem a obhájcem musí být zachovávány zásady profesní etiky obou stran a obě strany musí vzájemně zachovávat princip náležité úcty.
- ii. Každá ze stran si musí samostatně vyhodnotit, jaké informace může sdílet a jaká prohlášení může učinit s ohledem na svoje postavení, práva a povinnosti (státní zástupce sleduje naplnění veřejného zájmu a účelu

trestního řízení v případě trestní působnosti, zatímco obhájce musí sledovat a hájit zájem klienta a řídit se jeho pokyny).

- iii. Komunikace nesmí být v rozporu se zásadami trestního řízení a ani se zájmy, které jsou jak státní zástupce, tak obhájce ve smyslu zákona povinni chránit. Pokud by v některém okamžiku toto nebezpečí hrozilo, musí příslušná strana druhé straně tuto skutečnost oznámit, a pokud se nepodaří hrozící nebezpečí odstranit, komunikaci ukončit.
- iv. Předpokladem pro navázání dobré a spolehlivé komunikace mezi státním zástupcem a obhájcem je skutečnost, že obhájce předloží se souhlasem svého klienta policejnímu orgánu nebo státnímu zástupci požadované informace.
- v. Předpokladem předání těchto informací je dohoda o možných parametrech dalšího procesního postupu. Přitom bude platit, že pokud státní zástupce a obhájce primárně dojdou ke vzájemné dohodě o dalším procesním postupu, bude dohoda mezi státním zástupcem i obhájcem bez dalšího dodržována, s výjimkou případů, kdy dojde ke změně skutkové či důkazní situace nebo výkladu dané právní otázky.
- vi. Při komunikaci bude zásadně respektována skutečnost, že přípravné řízení je neveřejné a že úniky informací na veřejnost z této fáze řízení by mohly zmařit či ztížit jeho další provádění.
- vii. Komunikace mezi státním zástupcem a obhájcem ve shora uvedeném smyslu je důvěrná; tím není dotčen bod ix. Způsob komunikace mezi státním zástupcem a obhájcem může být osobní, telefonický nebo elektronický či písemný. Určení konkrétního způsobu komunikace v dané věci je na státním zástupci s přihlédnutím k preferencím obhajoby a vhodnosti v dané situaci.
- viii. V případě telefonického a elektronického kontaktu státního zastupitelství je možné využít telefonní číslo a e-mailovou adresu uvedenou ke každému státnímu zastupitelství na stránkách www.justice.cz, v části Státní zastupitelství.

- ix. O obsahu komunikace mezi státním zástupcem a obhájcem vždy učiní státní zástupce do dozorového spisu záznam nebo ji doloží e-mailovou zprávou, kterou založí do dozorového spisu.
- x. Případné osobní jednání probíhá zpravidla v prostorách příslušného státního zastupitelství nebo v jiných prostorách, které mají k dispozici orgány činné v trestním řízení (prostory Policie České republiky, věznice, prostory Probační a mediační služby atd.). Státní zástupce může přizvat další osoby, např. policejní orgán jako zpracovatele věci nebo ve skutkově či právně složitých případech jiného státního zástupce ze stejného státního zastupitelství. Obhájce si pak může přizvat dalšího advokáta či koncipienta, který na věci pro klienta pracuje.

Článek třetí

Vyhodnocení spolupráce

Strany Memoranda každoročně vyhodnotí dosavadní spolupráci, která je předmětem tohoto dokumentu, a to vždy v prvním měsíci nového kalendářního roku. V návaznosti na provedené hodnocení stanoví doporučení pro příští období. První vyhodnocení spolupráce bude provedeno v prvním měsíci nového kalendářního roku za rok 2019.

Účinnost tohoto Memoranda nastává prvním dnem následujícího měsíce po podpisu obou stran.

V Praze dne 7. 12. 2018

V Praze dne 7. 12. 2018

Nejvyšší státní zastupitelství
zastoupené
JUDr. Pavlem Zemanem

Česká advokátní komora
zastoupená
JUDr. Vladimírem Jirouskem
zplnomocněn k podpisu předsedou
JUDr. Tomáš Sokol